

گروه آموزشی مدیریت خدمات بهداشتی درمانی

بهبود کیفیت آموزش کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی درمانی از طریق آموزش ترمی - دوره ای (full course)

جنابان سرپرستی، علمی، رضای، وحیدی، کمال قلی پور، فرخ مجاهد

دیماه ۱۳۹۰

تهیه و تنظیم:

(دختر توسعه آموزش)

اسفند ۹۲

ملاحظات:

روش فول کورس برای هر استاد و هر دانشجویی مناسب نیست. دانشجو باید از مهارت ها و اطلاعات زمینه ای برخوردار باشد تا بتواند در روش فول کورس شرکت کند. استاد هم باید توانمند باشد و هر استادی نمی تواند این دوره را مدیریت و سازماندهی کند. بدلیل وجود تمرکز بالا در این روش بر روی موضوعات و مباحث یادگیری بهتر از شیوه ی سنتی اتفاق می افتد، که باید توجه داشت که دوره ها به شیوه ای در نظر گرفته شوند و برنامه ریزی شوند که از فشردگی و خستگی بیش از حد جلوگیری شود. همچنین بدلیل نیاز به هماهنگی بالا در این روش، استاد و هماهنگ کننده دوره از جایگاه ویژه ای در اثربخشی این دوره ها برخوردار است. از این رو اساتید باید آمادگی لازم برای شروع دوره و پیش بینی های لازم را در نظر گرفته باشند تا از اتلاف وقت در حین دوره کاسته شود. همچنین بدلیل محدودیت زمانی اساتید باید مشاوره ها و راهنمایی های جامعی به دانشجویان ارائه نمایند تا دانشجو در مسیر درست به مطالعه بپردازد.

پس از تعطیلی یک هفته ای دوره بعدی آغاز می شود.

مزایا:

این شیوه باعث افزایش خلاقیت، انگیزه ی زیاد برای مطالعه بدلیل تمرکز بر روی موضوعات، همچنین امکان ارائه مباحث و کارهای عملی، همکاری مناسب از سوی مسئولین عرصه های عملی بدلیل جدیت دانشجویان برای اجرای سریع کارها و یادگیری مباحث کاربردی بشکل عمقی تر از مزایای این شیوه ارائه دروس می باشد. این روش روشی دانشجو محور و پیوسته میباشد که موجب عدم تداخل در انجام تکالیف و افزایش انگیزه، مشارکت، تمرکز، مطالعه و خلاقیت می گردد که نهایتاً منجر به ارتقای یادگیری عمیق، کاهش استرس و مدیریت بهتر زمان می شود. در این شیوه مشارکت دانشجو افزایش می یابد و انتظارات بیشتری از سوی اساتید از دانشجویان وجود دارد و روند دوره به شکلی است که بدون مشارکت فعال دانشجویان در ارائه ی مطالب و انجام کارهای عملی و هماهنگی بین بخش های مختلف در روند دوره اختلال ایجاد می شود.

مقدمه:

یکی از نیازها و انتظارات اساسی از دانشگاه‌ها ارتقای کیفیت آموزشی دانشجویان در راستی بهبود عملکرد آنها در محیط‌های کاری می‌باشد که در این بین دایرکردن مراکز پژوهشی مشترک، ایجاد دوره‌های آموزشی مورد نیاز جامعه، متناسب با شرایط و مقتضیات محیط کار و شاغلین، طراحی دوره‌هایی برای یادگیری در حین ارائه خدمت (service learning) برای حضور در محیط واقعی، از سازوکارهای مهم برای نزدیکی دانشگاه با جامعه و درک مسئولیت‌های اجتماعی خود، می‌باشد. یکی از روش‌های دستیابی به تغییر در محیط‌های علمی تأکید بیشتر بر همکاری با عرصه‌های کاری در محیط‌های خارج دانشگاهی است که منافع متقابل برای دانشجویان، دانش‌آموختگان و مدیران سازمان‌های هدف خواهد داشت. از سوی دیگر شناسایی و اجرای روش‌های جدید و کارا تر برای ارتقای کیفیت آموزش و استفاده از تئوری‌های یادگیری و آموزش نوین که بتواند به نیازهای آموزشی دانشجویان و محیط‌های کاری پاسخ دهد از ضروریات سیستم‌ای نوین آموزشی می‌باشد. یکی

از تئوری‌های مناسب برای آموزش افراد بزرگسال تئوری آموزش کلب (Kolb) می‌باشد که بر اساس آن طیف آموزش شامل تجارب به هم پیوسته ناشی از آموزش عملی و در محیط کار، نظارت فعال از سوی افراد خبره در زمینه تدریس (سخنرانی اساتید یا نظارت بر کارهای عملی دیگران توسط دانشجویان)، مفهوم سازی انتزاعی (مطالعه کتاب‌های مربوطه) و تجارب فعال شامل مدل‌های رایانه‌ای و شبیه‌سازی شده می‌باشد. امروزه متخصصین آموزش بر این اعتقادند که یادگیری فعال و دیگر روش‌های نوین برای ارتقای مهارت‌های حل مسأله دانشجویان (هدفی که در آموزش‌های سنتی استاد-محور مورد غفلت واقع می‌شود) مورد نیاز است. در حقیقت، آموزش سنتی نیازمند تغییراتی، از قبیل نیاز به طراحی دوره‌های آموزشی است تا علاوه بر برداشتن محتوای علمی مناسب بتواند فراگیران را طوری تربیت کند که به تفکر نقاد و مستقل دست یابند. روش ترمی واحدی موجب اتلاف زیاد وقت، گسیختگی و فراموشی مطالب، نبود انگیزه، مطالعه ناکافی در طول ترم، نبود راهکاری برای افزایش خلاقیت دانشجویان، عدم امکان ارائه مطالب بشکل کاربردی، استرس زیاد در زمان امتحانات، یادگیری

سطحی، استاد محور و خسته کننده بودن کلاس‌ها می‌شود.

هدف آموزش ترمی - دوره‌ای (full course):

هدف این روش ارتقای توانمندی‌ها و کارایی دانشجویان از طریق ارائه دروس به شیوه ترمی - دوره‌ای (full course) می‌باشد.

شیوه آموزش ترمی - دوره‌ای (full course):

در این شیوه بجای ارائه همزمان دروس در طول ترم (ترمی واحدی) دروس بصورت کورسی ارائه و پس از اتمام یک عنوان درسی و برگزاری امتحان آن، عنوان درسی دیگری شروع و ارائه می‌شود. بعنوان مثال هر درس به مدت ۶ هفته طراحی می‌شود که کلاس‌های درس در مدت دو روز در هفته برگزار می‌شود و در بقیه روزها دانشجویان کارهای عملی و تکالیف خواسته شده را انجام می‌دهند. معمولاً در روز اول، تدریس به روش مشارکتی و تعاملی انجام گرفته و روز بعد به گزارش‌گیری از فعالیت‌های انجام گرفته در طول هفته، بحث پیرامون آنها و نهایتاً جمع‌بندی مطالب ارائه شده اختصاص می‌یابد. در آخرین روز دوره، یعنی در پایان هفته ششم آزمون درس با حضور نمایندگان تحصیلات تکمیلی بعمل آمده و